

[Semináře Jak na prostory knihoven \[1\]](#)

Autor:

- [ŠEDÁ, Marie](#) [2]

Číslo:

- [2022, ročník 31, číslo 2](#) [3]

Rubrika:

- [Atlas knihoven](#) [4]

Klíčová slova:

- [budovy knihoven](#) [5]

V jarních měsících roku 2022 uspořádalo [Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven](#) [6] (součást Moravské zemské knihovny v Brně) ve spolupráci s [Knihovnickým institutem Národní knihovny ČR](#) [7] [sérii tří seminářů Jak na prostory knihoven](#) [8] – ty proběhly ve třech městech – v Brně (12. dubna), Ostravě (4. května) a v Praze (18. května). Tématem byly prostory knihoven, a to z teoretického i praktického pohledu.

[9]

Účastníci semináře v pobočce Podroužkova (součást Knihovny města Ostravy)

Jednodenní semináře byly nabitě informacemi – jako první vystoupila Mgr. Lenka Dostálová z Moravské zemské knihovny v Brně a představila činnost **Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven**, na které je možno se obracet o radu, pro inspiraci či při výběru vhodného financování rekonstrukce či výstavby knihoven. Upozornila, že na webových stránkách centra je možné nalézt také [část věnovanou českým i mezinárodním dokumentům](#) [10] – standardům, případovým studiím, dotazníkům a metodikám zaměřeným na budovy včetně novostaveb. Zabývala se filozofií prostor knihoven jako míst pro setkávání, vzdělávání či volnočasové aktivity a podtrhla důležitost strategických partnerství v obci. Dobrá knihovna má mít dobrou koncepci svého rozvoje – na otázky, jak ji zpracovat, co by měla obsahovat a proč by neměla knihovně chybět, byla orientována další část přednášky kol. Dostálové. Ukázky zdařilých rekonstrukcí a zajímavé nápady využití jak vnitřních, tak venkovních prostor posluchače velmi zaujaly.

Jak to vidí architekt/designér knihovny? Vzhledem k tomu, že se semináře konaly ve třech místech, byli na každý ze seminářů přizváni i různí architekti – brněnského semináře se zúčastnila Ing. arch. Radmila Velechovská, do Ostravy přijala pozvání Ing. Petra Závacká, v Praze své knihovny představil Ing. arch. Tomáš Hořava. Posluchači neměli (na rozdíl od knihovníků, kteří přednášeli na všech třech seminářích) stejnou možnost sledovat všechny tři příspěvky, jejichž společným tématem bylo moderní pojetí knihovny.

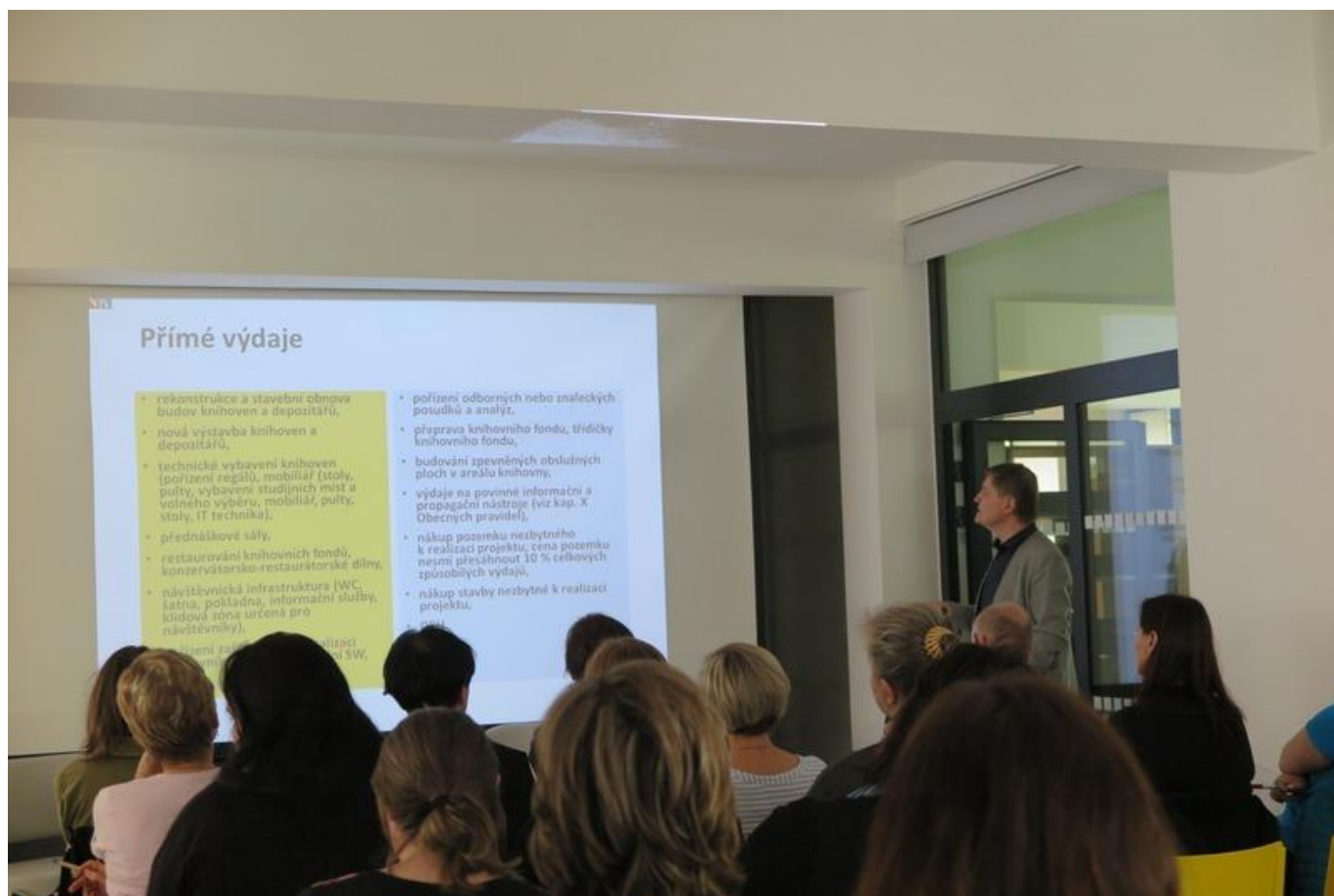
Ing. arch. Velechovská představila architektonické řešení [knihovny v Otnicích](#) [11]. Jedním z důvodů rekonstrukce knihovny bylo vytvoření chybějícího komunitního centra obce – místa nejen pro knihovnu, ale také pro jednání, přednášky či pro volby. Ve své přednášce Ing. arch. Velechovská představila variabilitu místa, kde jsou využity posuvné regály, závěsy k oddělení prostor a moderní nábytek. Výzvou bylo i vizuální sjednocení místnosti – úprava okenních výklenků, osvětlení místnosti i barevné ladění.

V Ostravě vystoupila Ing. Závacká z [ProjektStudia](#) [12], tedy z firmy, která realizovala

architektonickou přestavbu pobočky Knihovny města Ostravy v Podroužkově ulici (o ní jsme informovali v [samostatném článku v č. 1/2021](#) [13]). V přednášce se zabývala veřejným prostorem, realizacemi knihoven v České republice a zdůraznila, že knihovna má sloužit stále více jako místo setkávání, vzdělávání i stmelování komunit. Rekonstrukce nebo stavba knihovny by měla být variabilní – možná dnes ani neumíme odhadnout, jaké další způsoby využití může knihovna mít v dalších letech.

Ing. arch. Hořava ze studia [Hořava Architekti](#) [14] svou přednášku nazval Byla jednou jedna knihovna... Jeho prezentace založená na ukázkách knihoven a jejich proměny na zajímavá místa velmi zaujala. Hovořil o využití jednotlivých prostor, o tom, jak lze realizovat různé záměry, a posluchače provedl jednotlivými kroky architektonické i stavební práce. Ukázky knihoven (především poboček Městské knihovny v Praze) jsou příkladem skutečně zajímavé práce.

Na otázku **Kde na to vzít?** odpovídal PhDr. Vít Richter z Národní knihovny ČR. Pobídek nových dotačních možností pro knihovny a obce je řada, ale nutné se seznámit se všemi podmínkami. Dobré je mít připraven projektový záměr, studii, případně stavební povolení a rozpočet stavby a vybrat si odpovídající dotační program.

[15]

PhDr. Vít Richter

Seminář uzavřely dvě přednášky PhDr. Marie Šedé rovněž z Národní knihovny ČR – **Knihovna v životě obce** a **Standardy pro knihovny**. Jaké role má knihovna v dnešním životě, jak propojit strategie obce a knihovny, jaká je moderní knihovna a s kým může spolupracovat? Dobrou knihovnu tvoří lidé, prostor a to „neviditelné“, čím ho knihovník/knihovnice umí naplnit. Důležité je, aby se potkal zájem o život v obci, o knihovnickou práci, o novinky v oboru.

[16]

PhDr. Marie Šedá

Mít dobrou knihovnu v obci je možné na základě funkční spolupráce a vzájemné důvěry. Využití poznatků z těchto seminářů, realizace záměrů při výstavbě při rekonstrukci knihoven za podpory kvalitních architektů může přinést zajímavé a atraktivní veřejné knihovny – to byl také cíl těchto seminářů.

Prezentace ze seminářů najdete na [webu Jak na prostory knihoven](#) [17].

Z webu [Jak na prostory knihoven](#) [18] pocházejí i fotografie použité v tomto článku.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2/seminare-jak-na-prostory-knihoven>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2/seminare-jak-na-prostory-knihoven>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/seda-marie>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2022-rocnik-31-cislo-2>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/atlas-knihoven>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/budovy-knihoven>
- [6] <https://mcvrk.mzk.cz/>
- [7] https://ipk.nkp.cz/knihovnický-institut/01_Knihovnický_inst.htm
- [8] <https://jak-na-prostory-knihoven.webnode.cz/>
- [9] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/948/seda1.jpg>
- [10] <http://mcvrk.mzk.cz/ke-stazeni>
- [11] <https://www.otnice.cz/knihovna>

[12] <http://projektstudio.cz/>

[13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2021-rocnik-30-cislo-1/ostravsky-zablesk-aneb-pobocka-podroutzkova-s>

[14] <http://www.horava-arch.cz/>

[15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/948/seda3.jpg>

[16] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/948/seda2.jpg>

[17] <https://jak-na-prostory-knihoven.webnode.cz/program/>

[18] <https://jak-na-prostory-knihoven.webnode.cz/fotogalerie/>